

From: [REDACTED]
Sent: Friday, April 26, 2024 2:38 PM
To: Černý Vladimír <cernyv@kr-s.cz>
Subject: Lichtneger - nemajetková újma za průtahy

Vážený pane magistře,

po prostudování výzvy právní zástupkyně pana Lichtnegera ze dne 19.04.2024 a vyhodnocení související judikatury zasílám naše stanovisko.

Popis výchozí situace: Pan Lichtneger podal 28.07.2023 žádost podle InfZ (chtěl návrh závěrečné auditní zprávy E&Y). Následoval „ping-pong“ mezi KÚSK a MVČR (žádost opakovaně plně nebo částečně odmítána, rozhodnutí odvolacím orgánem rušeno a vráceno zpět, a tak několikrát dokola), což skončilo až 12.02.2024 vydáním informačního příkazu ze strany MVČR, přičemž KÚSK všechny informace finálně poskytl 27.02.2024. Pan Lichtneger v tom spatřuje průtahy a domáhá peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu, kterou těmito průtahy údajně utrpěl, ve výši 9.208 Kč.

Naše závěry ve stručnosti:

- **Příkláníme se k tomu, že adekvátním zadostiučiněním by v tomto případě byla (nanejvýš) písemná omluva za dlouhou dobu vyřizování žádosti dle InfZ. Peněžité zadostiučinění je dle našeho názoru v tomto případě nepřiměřeně přísné.**
- **Pokud by nějaká peněžitá náhrada měla náležet (byť to v daném případě považujeme spíše za neadekvátní), tak dle ustálené judikatury by dle našeho názoru neměla v tomto případě překročit částku 4.375 Kč.**

Podrobné odůvodnění následuje.

Bohužel se zde pohybujeme v oblasti, v níž právní předpisy ponechávají rozhodujícímu orgánu širokou možnost uvážení a neexistují žádný jednoznačný a beze zbytku závazný „sazebník“, podle kterého by se dalo postupovat. Nelze tak učinit kategorický závěr, resp. v úvahu přichází více možností dalšího postupu (není to tak, že jen jedna jediná možnost by byla správná a ostatní nikoliv). Pokusíme se tedy nastínit, v jakých mezích by se Středočeský kraj měl dle našeho názoru pohybovat.

Na věc dopadá § 31a zákona č. 82/1998 Sb. (zákon o odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci), podle něhož je za určitých podmínek možno přiznat peněžitou náhradu za nemajetkovou újmu utrpěnou nesprávným úředním postupem (např. průtahy v řízení). V obecné rovině tedy požadavek pana Lichtnegera může mít oporu v právních předpisech. Je však nutno vyřešit tři základní otázky:

- **Otázka 1:** Došlo při vyřizování žádosti pana Lichtnegera dle InfZ k průtahům? Pokud ne, nemá nárok na nic. Pokud ano, musíme řešit otázku 2.
- **Otázka 2:** Nepostačuje zde pouhá omluva? Pokud ano, nemá nárok na finanční zadostiučinění. Pokud ne, musíme řešit otázku 3.
- **Otázka 3:** Jaká je adekvátní výše finančního zadostiučinění?

Ad 1: Od podání žádosti dle InfZ do úplného poskytnutí celé informace uplynulo necelých 7 měsíců (právní zástupkyně chybně uvádí „7 měsíců a 26 dnů“ – pokud správně počítáme, tak mezi 28.07.2023 a 27.02.2024 uplynulo bez jednoho dne právě 7 měsíců). Právní předpisy ani judikatura nestanoví přesnou hranici, odkdy se jedná o „průtahy“. Lhůta pro vyřízení žádosti o informace dle InfZ je 15 dnů (možno prodloužit na 25 dnů); pak je 15denní odvolací lhůta, nadřízenému orgánu je nutno předložit rovněž do 15 dnů a tento má rozhodnout též do 15 dnů (celková doba od vydání prvostupňového rozhodnutí do skončení odvolacího řízení může být 45 dnů). V případě vydání informačního příkazu odvolacím orgánem pak má povinný subjekt 15 dnů na poskytnutí informací. Tedy při jednom kole odvolacího řízení je zákonná délka 25+15+45+15 = 100 dnů. Pokud tedy je podáváno odvolání, tak až do cca 100 dnů nemůžeme o průtazích hovořit, protože takto dlouho to může trvat zcela legitimně (každé řízení nějakou dobu trvá). Samozřejmě o průtahy kvůli nesprávnému úřednímu postupu může jít, pokud to sklouzne do správního ping-pongu a odvolací řízení nastává v téže věci opakovaně. V našem případě vlastně kromě drobného překročení pořádkové lhůty při odeslání třetího odvolání odvolacímu orgánu nedošlo nikdy k překročení procesních lhůt, a problémem tedy je „pouze“ to, že celé řízení sklouzlo k ping-pongu. Nicméně i tak je navýsost sporné, zda necelých 7 měsíců (v situaci, kdy proběhlo několik odvolacích řízení a nikdo

nezůstával nečinný) opravdu představuje průtahy. Máme o tom pochybnosti. Veškerá judikatura k průtahům, která je nám známa, řešila situace, kdy řízení trvala roky a šlo o mnohonásobky běžného trvání. Zde lze konstatovat, že řízení může legitimně trvat i 3 měsíce (při jednom odvolání), takže pokud nám trvalo necelých 7 měsíců (při třech odvoláních), tak to jako průtah úplně nevidíme. Samozřejmě nebylo optimální, že se tolikrát točilo odvolací řízení, které navíc nakonec skončilo informačním příkazem...

Odpověď na otázku č. 1 tedy je, že je to velmi hraniční případ. Celková délka sice v pořádku úplně nebyla, ale nemyslíme si, že by šlo o typické průtahy a že by to dosahovalo intenzity nesprávného úředního postupu.

Ad 2: Je třeba vycházet z § 31a odst. 2 a 3 zákona č. 82/1998 Sb. Peněžítá náhrada by měla být až ultima ratio, a to v případech, kdy běžná omluva či jiné konstatování a uznání pochybení nepostačuje. Z hledisek § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. je nejvýznamnější to poslední, tedy „význam předmětu řízení pro poškozeného“. Ačkoliv pan Lichtneger tvrdí mimořádnou důležitost požadované informace, ve skutečnosti tento názor nesdílíme – je to již dva měsíce, co informaci (podle něj zcela nezbytnou) obdržel, a zatím jediný relevantní úkon, ke kterému ji využil, byla právě tato žádost o zadostiučinění. K tomu srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 09.02.2022, č. j. 21 Co 409/2021-413 + usnesení Nejvyššího soudu ze dne 09.05.2023, č. j. 30 Cdo 139/2023-454 (dovolání odmítnuto, aprobevován postup MS), kdy NS konstatovat: „O standardním či dokonce zvýšeném významu předmětu posuzovaného řízení, a tím i případném poskytnutí zadostiučinění v penězích, lze proto uvažovat pouze v případě, kdy žadatel potřebuje naléhavě a nutně informace získat pro následnou (nikoli časově vzdálenou) realizaci konkrétních práv“. Takovou naléhavost zde ale neshledáváme. Máme tak za to, že ve smyslu § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. by zde postačovala toliko omluva.

Odpověď na otázku č. 2 tedy je, že dle našeho názoru by postačovala i jen omluva, resp. že poskytnutí finančního zadostiučinění se nám v tomto případě jeví jako velmi přísné.

Ad 3: Kdybychom odhlédli od výše uvedených pochybností a připustili, že je namístě poskytnout peněžitou náhradu, pak dle našeho názoru nemůže obstát částka 9.208 Kč. V otázkách náhrady za průtahy vychází judikatura našich soudů ze stanoviska Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 206/2010 (na toto stanovisko odkazují soudy dodnes, viz např. rozsudek NS ze dne 20.04.2023, č. j. 30 Cdo 760/2022-389, nebo na nižší úrovni např. rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 29.08.2023, č. j. 16 C 71/2022-175), podle kterého se základní náhrada má pohybovat mezi 1.250 Kč až 1.667 Kč za jeden měsíc řízení, s tím, že první dva roky řízení (resp. prvních 24 měsíců) budou ohodnoceny částkou o polovinu nižší. V našem případě budeme vycházet ze spodní hranice 1.250 Kč/měsíc (což ostatně činí i sám pan Lichtneger), kterou je však nutno zredukovat o 50 % (jedná se o první dva roky řízení – řízení vůbec ani takto dlouhé nebylo), tj. 625 Kč měsíčně. Řízení navíc netrvalo 7 měsíců a 26 dnů, ale pouze 7 měsíců (bez jednoho dne). Pro zjednodušení počítejme celých 7 měsíců, takže horní hranice eventuálního odškodnění by byla max. $7 \times 625 = 4.375$ Kč. Vyšší částku nelze dle našeho názoru nijak odůvodnit.

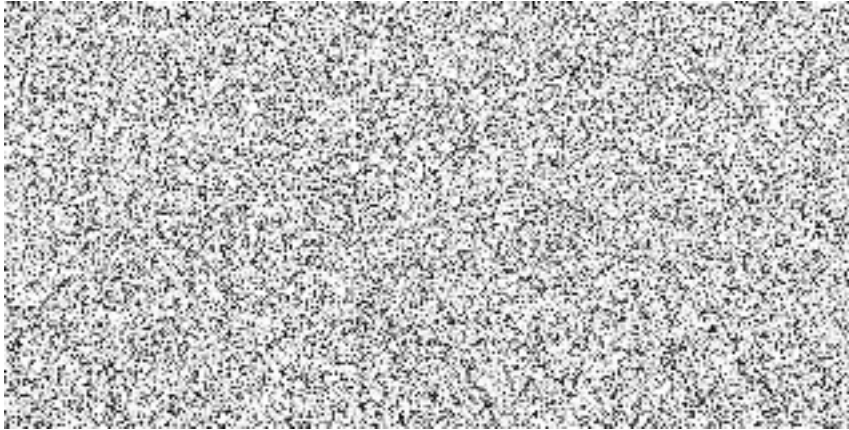
Odpověď na otázku č. 3 tedy je, že dle ustálené judikatury neumíme odůvodnit vyšší částku než 4.375 Kč. Požadovaná suma 9.208 Kč je dle aktuální judikatury neakceptovatelná. To vše samozřejmě s výhradou, že dle našeho názoru zde vůbec nedošlo k průtahům tak rozsáhlým, aby to vůbec odůvodňovalo nástup odpovědnosti kraje za újmu.

Velmi těžko se tedy formuluje konkrétní doporučení jak dále postupovat. Z čistě právního hlediska (a bez zohledňování politických konotací) máme za to, že v posuzovaném případě nešlo o natolik závažný případ, aby to odůvodňovalo finanční zadostiučinění. Máme dokonce pochybnost, zda se vůbec jednalo o „průtahy“ ve smyslu nesprávného úředního postupu dle zákona č. 82/1998 Sb. Souhlasíme nicméně, že 7měsíční řízení s opakovaným ping-pongem mezi KÚSK a MVČR nebylo optimální a ze strany KÚSK mohlo být zvládnuto i lépe – z našeho pohledu by zde byla zcela adekvátní prostá omluva za delší dobu trvání (aniž by se však připouštělo, že šlo o „průtahy“). Myslím, že pokud se poskytne omluva, tak se tím významně ztíží možnost pana Lichtengera žalovat o peníze, protože hranice dle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. je velmi tenká.

Bohužel ale nemůžeme předjímat případná budoucí rozhodnutí orgánů veřejné moci, protože zde se skutečně jedná o posouzení, kde je velmi široká možnost uvážení. Rozhodující soud to tedy může vnímat jinak (přísněji nebo naopak i benevolentněji).

V případě nejasností nebo doplňujících dotazů nás prosím neváhejte kontaktovat.

S pozdravem

NB Němec, Bláha
&N & Navrátilová

Upozornění:

Tento e-mail je určen výhradně adresátům a může obsahovat důvěrné informace. Tento e-mail nebo dokument obsažený v tomto dokumentu nepředstavuje smlouvu, pokud není podepsán stranami uvedenými v dokumentu (smlouvě), nebo pokud není výslovně uvedeno v tomto e-mailu nebo dokumentu (smlouvě), nebo pokud není výslovně uvedeno v tomto e-mailu nebo v dokumentu (smlouvě), že písemná forma smlouvy není povinná. Neoprávněné šíření, změna nebo zveřejňování obsahu je nezákonné. Pokud jste tento e-mail obdrželi omylem, obraťte se, prosím, ihned e-mailem na odesílatele a vymažte, prosím, tento e-mail z vašeho systému a nekopírujte jej ani nezveřejňujte jeho obsah.

This email is intended solely for the addressee(s) and may contain confidential information. This email, or any document contained herein, does not constitute a contract, unless signed by the parties indicated in the document (contract), or unless expressly stated in this email or in the document (contract) that a written form of contract is not required. Unauthorized distribution, modification or disclosure of its contents is unlawful. If you have received this email in error, please notify the sender immediately by return email. Please then delete the email from your system and do not copy it or disclose its contents to any person.